

OWI:

Kuendesha Gari Ukiwa Umelewa

Mwongozo wa Kuelewa Hatua Zifuatazo na Kurejesha Leseni ya Udereva.

OWIowa@iowa.gov

Ni Sheria

Ni kinyume cha sheria kuendesha gari ukiwa umelewa pombe na/au dawa za kulevya.

Kanuni ya Iowa 321J inaeleza adhabu ambazo zinaweza kutolewa kwa wakosaji. Madereva wa Iowa wanaokosea katika jimbo jingine pia watalazimika kutii adhabu za kiraia zilizowekwa Iowa.

Adhabu

Wakosaji wa OWI katika Iowa wanakabiliwa na adhabu za jinai na za kiraia. Mahakama ndiyo huamua adhabu za jinai zitakazotolewa kwa mkosaji. Adhabu hizi mara nyingi hujumuisha, lakini si kwa kikomo, kifungo gereza, faini, elimu, tathmini ya tatizo la uraibu wa vileo au dawa, huduma za kijamii, na fidia kwa waathiriwa. Katika baadhi ya kesi, mahakama inaweza kufuta kesi au isihitaji mkosaji kutimiza masharti yoyote ya jinai. Sheria ya jimbo inabainisha adhabu za kiraia zinazohitajika ili mkosaji aweze kurejeshwa leseni yake ya udereva.

Kurejesha Leseni ya Udereva

Ikiwa leseni yako ya udereva imefutwa kwa kosa lolote la OWI chini ya Kanuni ya Iowa 321J (iwe ni kutokana na amri ya mahakama au hatua ya kiutawala), leseni haitarejeshwa hadi:

- Umalize muda wa kufutwa kwa leseni.
- Ulipie ada ya kiraia ya \$200.
- Uwasilishe ushahidi wa kukamilisha kozi ya madereva walevi iliyoamriwa na jimbo na tathmini/matibabu ya uraibu wa vileo na dawa za kulevya iliyoamriwa na jimbo.
- Utimize masharti ya uwajibikaji wa kifedha.
- Uzingatie masharti ya kifaa cha kupima kiwango cha pombe kwenye pumzi (interlock), iwapo yanahitajika.
- Uzingatie masharti ya mpango wa ulevi wa 24/7, iwapo unahitajika.

Kozi ya Madereva Walevi

Iowa inahitaji watu waliokosea katika Iowa au madereva wa Iowa waliokosea katika jimbo lingine wakamilishe kozi ya madereva walevi. Iowa inatumia mtaala wa saa 12 uitwao Prime for Life. Katika baadhi ya kesi, mahakama inaweza kukuruhusu au kukulazimisha ukamilishe kifungo chako na kozi ya madereva walevi katika mpango mmoja unaojulikana kama mpango wa saa 48 au “mpango wa wikendi.” Kuna maeneo kadhaa katika Iowa yanayotoa mpango huu. Kwa maelezo zaidi tembelea: educate.iowa.gov/higher-ed/owi-education

Ikiwa ungependa kuchukua kozi ya madereva walevi katika jimbo jingine, tafadhali wasiliana na Idara ya Elimu ya Iowa kwa msaada. Iowa haikubali kozi za madereva walevi zinazotolewa mtandaoni.

Kuna ada ya usindikaji ya \$37.50 ikiwa utachukua kozi hii nje ya Iowa. Ada hii haihitajiki ikiwa utachukua kozi hiyo ndani ya Iowa. Kuna ada ya urahisi ya \$1.00 kwa malipo ya mtandaoni. Malipo yanaweza kufanywa kwa money order au mtandaoni kwa kutumia kadi ya deni/kredi kupitia: stateofiowa.seamlessdocs.com/f/owiadmin

Tathmini ya Matatizo ya Uraibu wa Vileo na Dawa za Kulevya

Watu wanaokosea katika Iowa au madereva wa Iowa wanaokosea katika jimbo lingine wanatakiwa kukamilisha tathmini ya matatizo ya uraibu wa vileo na dawa za kulevya, inayofanywa na mtaalamu/facility iliyopewa leseni na jimbo, na kutii mapendekezo yatakayotolewa. Orodha ya vituo vilivyoidhinishwa katika Iowa inaweza kupatikana katika: educate.iowa.gov/higher-ed/owi-education Tuma barua pepe kwa OWIowa@iowa.gov kwa msaada wa kupata huduma katika jimbo lingine au jaza Fomu ya Maombi ya Msaada (Request Assistance Form).

Nyaraka

Ushahidi kwamba umekamilisha masharti haya lazima uwasilishwe kwa mahakama na kwa serikali. Ikiwa utakosea katika jimbo tofauti na lile ulilo na leseni, unaweza kuhitajika

kuwasilisha nyaraka kwa majimbo yote mawili. Nyaraka hazihamishwi moja kwa moja kutoka taasisi moja au jimbo moja hadi jingine. Ikiwa utakamilisha kozi ya madereva walevi na masharti ya tathmini/matibabu ya uraibu wa vileo na dawa za kulevya katika Iowa, taarifa ya kukamilika kwako itatolewa kwa maafisa wa leseni za udereva wa Iowa na taasisi iliyokupa huduma hizo. Wewe una wajibu wa kuhakikisha nyaraka zako zinatumiwa kwa karani wa mahakama ya wilaya uliokamatwa. Ikiwa utachukua kozi ya madereva walevi na/au tathmini/matibabu nje ya Iowa, una wajibu wa kuwasilisha nyaraka kwa Idara ya Elimu ya Iowa kwa ajili ya usindikaji.

Orodha ya Ukaguzi kwa Mkosaji wa OWI

- Je, umekamilisha kozi iliyokubaliwa kwa madereva walevi? Je, uliripoti kukamilika kwa kozi hiyo kwa serikali na mahakama?
- Je, umekamilisha tathmini ya matatizo ya uraibu wa vileo na dawa za kulevya? Je, uliripoti kukamilika kwa tathmini hiyo kwa serikali na mahakama?
- Je, ilipendekezwa kwamba ukamilishe matibabu ya uraibu wa vileo na dawa za kulevya? Ikiwa ndiyo, je, uliyakamilisha, na je, umeripoti kwa serikali?
- Je, umewasilisha malipo ya ada ya kiraia kwa Idara ya Usafirishaji ya Iowa?
- Je, umewasilisha faini ya jinai kwa mahakama?
- Je, umetumikia muda wako wa kifungo unaohitajika?
- Huenda ukatakiwa kuwa na mfumo wa kuanzisha gari wenye kifaa cha kupima kiwango cha pombe kwenye pumzi (ignition interlock system) kwenye gari lako, kuonyesha ushahidi wa kuwa na bima ya gari, kushiriki na kutii masharti ya mpango wa ulevi wa 24/7, na/au kutoa ushahidi wa makazi. Wasiliana na Idara ya Usafirishaji ya Iowa kwa uthibitisho.

Mahitaji

Rekodi ya Kitaifa ya Madereva (National Driver Register) ni nini?

Rekodi ya Kitaifa ya Madereva (NDR) ni hifadhidata ya kielektroniki yenye taarifa kuhusu madereva ambao leseni zao zimefutwa au kusitishwa, au wamehukumiwa kwa makosa makubwa ya barabarani ambayo bado wana adhabu wanazopaswa kutimiza. Mashirika ya magari ya serikali za majimbo hutoa kwa NDR orodha ya watu waliopoteza haki zao za kuendesha gari, na “kizuizi” huwekwa kwenye leseni zao. Kabla ya kutoa au kutoa upya leseni ya udereva, idara ya DMV ya jimbo hukagua sajili hiyo; ikiwa mtu ametajwa, leseni inaweza kukataliwa. Leseni ya mtu inaweza kushikiliwa hadi adhabu zote zitakapotimizwa. Mara tu kizuizi kitakapondolewa, hakuna tena rekodi itakayohifadhiwa kwenye NDR.

Kwa nini nina kizuizi kwenye leseni yangu ya udereva?

Watu wanaopatikana na kosa la kuendesha gari wakiwa wamelewa hukabiliwa na adhabu za kiraia na za jinai. Mahakama ndiyo huamua adhabu za jinai zitakazotolewa kwa mkosaji. Adhabu hizi mara nyingi hujumuisha, lakini si kwa kikomo, kifungo gerezani, faini, elimu, tathmini ya tatizo la uraibu wa vileo au dawa, huduma za kijamii, na fidia kwa waathiriwa. Sheria ya jimbo huamua ni adhabu gani za kiraia zitakazowekwa kwa mkosaji ili kurejesha haki zao za kuendesha gari. Kwa kawaida, madereva wanaokosea nje ya jimbo lao hukabiliwa na adhabu katika jimbo walilokosea na pia katika jimbo lao la nyumbani au jimbo walilo na leseni ya udereva. Kushindwa kutimiza mahitaji kwa kuridhisha kutasababisha kizuizi kuwekwa kwenye leseni katika Rekodi ya Kitaifa ya Madereva (NDR).

Tathmini ya Matatizo ya Uraibu wa Vileo na Dawa za Kulevya ni nini?

Tathmini ya matatizo ya uraibu wa vileo na dawa za kulevya hutumika kubaini iwapo mtu ana uraibu wa kemikali na kama atanufaika na matibabu. Vifaa mbalimbali vya utambuzi vinaweza kutumika na mtaalamu anayefanya tathmini hii ili kufikia uamuzi. Baada ya kukamilika kwa tathmini, ripoti ya muhtasari itatayarishwa na mtaalamu. Una haki ya kupokea nakala ya tathmini hii.

Je, naweza kuchukua masomo/tathmini ya elimu ya madereva walevi au tathmini ya matatizo ya uraibu wa vileo na dawa za kulevya mtandaoni?

Iowa haikubali masomo au tathmini zinazotolewa mtandaoni. Masomo lazima yafanywe darasani katika kituo kilichoidhinishwa na jimbo.

Naweza kuchukua wapi kozi ya elimu ya madereva walevi katika Iowa?

Angalia Orodha ya [Watoa Huduma Walioidhinishwa wa Elimu ya Madereva Walevi katika Iowa](http://rb.gy/x06kvb) au tembelea rb.gy/x06kvb

Naweza kupata wapi tathmini ya matatizo ya uraibu wa vileo na dawa za kulevya katika Iowa?

Angalia kiungo cha [“Find an Approved Provider Near You”](#) kwenye tovuti yetu au tembelea findtreatment.gov.

Je, kuna muda maalum wa mwisho wa kukamilisha masharti haya?

Hapana. Kila mtu aliyepokea kosa la OWI/DUI huko Iowa au wakaazi wa Iowa waliokosea katika jimbo lingine lazima wakamilishe masharti haya.

Adhabu za kosa la OWI ni zipi?

Wakosaji wa OWI katika Iowa wanakabiliwa na adhabu za jinai na za kiraia. Mahakama ndiyo huamua adhabu za jinai zitakazotolewa kwa mkosaji. Adhabu hizi mara nyingi hujumuisha, lakini si kwa kikomo, kifungo gerezani, faini, elimu, tathmini ya tatizo la uraibu wa vileo au dawa, huduma za kijamii, na fidia kwa waathiriwa. Sheria ya jimbo huamua ni adhabu gani za kiraia zitakazowekwa kwa mkosaji ili kurejesha haki zao za kuendesha gari.

Adhabu za Kosa la Jinai Baada ya Kukamatwa (MAHAKAMA)	Adhabu za Kiraia Baada ya Kukamatwa (IDARA YA USAFIRISHAJI - DOT)
Faini	Onyesha ushahidi wa kutimiza masharti ya kifedha, iwapo yanahitajika
Kifungo gerezani	Kozi ya udereva ukiwa umelewa iliyoamriwa na jimbo (masomo ya saa 12 - kozi ya Prime for Life)
Adhabu nyinginezo	Tathmini ya matatizo ya uraibu wa vileo na dawa za kulevy
Mahakama inaweza kufuta mashtaka ikiwa itachagua kufanya hivyo	Ikiwa matibabu yamependekezwa, kamilisha sharti hili
	Onyesha uthibitisho wa SR22, iwapo inahitajika

KUMBUKA: Adhabu za upande wa kiraia hutolewa ili kumwezesha mkosaji kurejeshewa leseni yake ya udereva.

Jaji alifuta kesi yangu ya OWI. Kwa nini bado nahitajika kuchukua kozi ya elimu ya madereva walevi na tathmini ya matatizo ya uraibu wa vileo na dawa za kulevy?

Katika Iowa, mtu anayeshtakiwa kwa kosa la OWI anakabiliwa na adhabu za jinai (kupitia mahakama) na za kiraia (zinazohusiana na haki za udereva). Wakati mtu anakamatwa kwa kosa la OWI, nakala ya hati ya mashtaka inapelekwa kwa mahakama na pia kwa mamlaka ya udereva (Idara ya Usafirishaji ya Iowa - IDOT). Mfumo wa mahakama hautoi taarifa kwa DOT kuhusu kufutwa kwa kesi. Una muda maalum wa kupinga shtaka kwa IDOT. Ikiwa halitapingwa, IDOT bado itahitaji mkosaji atimize adhabu zilizowekwa. Wasiliana na IDOT kwa nambari 515-281-5251 ili kupata maelezo zaidi kuhusu jinsi ya kupinga shtaka.

Darasa la Saa 48 ni nini?

Iowa inahitaji mkosaji wa mara ya kwanza aketi jela kwa saa 48 na akamilishe kozi ya elimu ya madereva walevi. Baadhi ya watoa huduma wana programu zinazochanganya sharti la kifungo na sharti la elimu.

Mkosaji huhudhuria darasa katika hoteli ya karibu ambapo yupo chini ya kifungo cha nyumbani na analazimika kufanyiwa vipimo vya pombe/dawa za kulevy bila taarifa. Gharama ya programu ya saa 48 inajumuisha gharama ya darasa pamoja na gharama za malazi, chakula, ulinzi, na vipimo. Kwa idhini ya jaji, mkosaji anayekamilisha programu ya saa 48 hatatakiwa kwenda jela kwa kosa la OWI.

Je, vikao vya AA vinakubalika badala ya kozi ya elimu ya madereva walevi?

Hapana. Iowa inahitaji mkosaji wa OWI akamilishe kozi ya elimu ya madereva walevi darasani.

Je, kuhudhuria kikao cha Athari kwa Waathiriwa (Victim Impact Panel) au semina ya MADD kutatimiza sharti langu la elimu ya madereva walevi?

Hapana.

Niliposimamishwa, nilikataa kupimwa (sikutoa sampuli ya pumzi au damu). Je, bado nahitaji kutimiza adhabu?

Ndiyo.

Sikai Iowa. Je, bado nahitajika kuchukua kozi ya elimu ya madereva walevi na tathmini ya matatizo ya uraibu wa vileo na dawa za kulevya?

Ndiyo.

Kwa kuwa sikai Iowa, je, naweza kuchukua kozi ya elimu ya madereva walevi nje ya Iowa?

Ndiyo. Ndiyo. Iowa itakubali kozi za elimu ya madereva walevi zinazochukuliwa nje ya Iowa mradi tu zimeidhinishwa na jimbo linalozitoa, zinakamilishwa darasani, na ziwe angalau na muda wa saa nane. Kozi za mtandaoni hazikubaliki.

Ninawezaje kupata sehemu ya kuchukua kozi ya elimu ya madereva walevi au sehemu ya kufanya tathmini ya matatizo ya uraibu wa vileo na dawa za kulevya katika jimbo tofauti na Iowa?

Tunayo orodha ya vituo vilivyoidhinishwa kote nchini. Tafadhali jaza **fomu ya Msaada wa OWI/DUI/DWI** au tembelea **kntn.ly/a4065aa4** na taarifa zitakutumwa.

Nahitaji kujua kiwango cha pombe kwenye damu (BAC) kilichokuwa mwilini mwangu wakati nilikamatwa. Ninawezaje kupata taarifa hiyo?

Wasiliana na wakala wa utekelezaji wa sheria aliyekukamata au Idara ya Usafirishaji ya Iowa (Iowa DOT) kwa nambari 515-281-5251.

Nilikamilisha kozi ya elimu na tathmini nje ya Iowa. Inachukua muda gani kuondoa kizuizi kwenye rekodi yangu?

Kuna mambo kadhaa yanayoweza kuathiri muda wa kuondoa kizuizi kwenye leseni yako. Kwa kawaida, inachukua saa 48 kuondoa kizuizi mara vipengele vyote vifuatavyo vitakapopokelewa na kushughulikiwa:

- Malipo ya ada ya kiraia kwa Idara ya Usafirishaji ya Iowa
- Cheti cha kukamilisha kozi ya elimu ya madereva walevi
- Malipo ya ada ya usindikaji wa kozi ya elimu ya madereva walevi, ikiwa ulifanya nje ya Iowa
- Kukamilika kwa tathmini ya matatizo ya uraibu wa vileo na dawa za kulevya
- Kukamilika kwa matibabu ikiwa yalipendekezwa katika tathmini ya uraibu
- Kukamilika kwa muda wa kufutwa kwa leseni
- Uthibitisho wa bima ya SR22/taarifa ya makazi, ikiwa yanahitajika
- Kufuata masharti ya kifaa cha kupima kiwango cha pombe (interlock), ikiwa yanahitajika

Mimi ni dereva wa Iowa na nimepata kosa la OWI katika jimbo jingine. Ninatakiwa kufanya nini?

Iowa inahitaji utimize masharti ya jimbo ulilokosea NA masharti ya Iowa. Unaweza kukagua masharti yako ya kurejeshewa leseni mtandaoni kupitia: **mymvd.iowadot.gov/Account/Login**

Nikikamilisha kozi ya elimu ya madereva walevi huko Iowa, je, nahitaji kutuma chochote ili kishughulikiwe?

Hapana. Taasisi uliyosoma kozi hiyo ndiyo yenye wajibu wa kuijulisha Idara ya Usafirishaji ya Iowa (Iowa DOT) kwa njia ya kielektroniki kwamba kozi hiyo imekamilika.

Ni lini na kwa nini nahitaji kukamilisha Taarifa ya Makazi (Residency Statement)?

Taarifa ya Makazi hutumika kuijulisha Idara ya Usafirishaji ya Iowa kwamba wewe si mkazi wa Iowa tena. Mtu anayetakiwa kuwasilisha bima ya SR22 lakini si mkazi wa Iowa anaweza kuwasilisha Taarifa ya Makazi ili kuondolewa sharti la SR22.

Nimekamilisha matibabu. Je, bado nahitaji kuchukua kozi ya elimu ya madereva walevi?

Matibabu hayajumuishi daima kipengele cha elimu. Ikiwa matibabu yako yalijumuisha angalau masaa nane ya kozi ya elimu ya madereva walevi, na kituo cha matibabu kimetaja waziwazi jambo hili katika nyaraka zako za uthibitisho wa kukamilisha matibabu, na ikiwa Iowa imeidhinisha, huna haja ya kuchukua kozi nyingine. Kozi ya madereva walevi itahitajika iwapo haikujumuishwa katika matibabu yako.

Siwezi kumudu gharama za kuchukua kozi ya elimu ya madereva walevi au kufanya tathmini ya matatizo ya uraibu wa vileo na dawa za kulevya.

Tafadhali wasiliana na mtoa huduma katika eneo lako ili kuona kama wana mpango wa punguzo la ada.

Nyaraka

Idara ya Elimu ya Iowa katika Programu ya Elimu ya Madereva Walevi inashughulikia nyaraka zipi?

Ikiwa ulisoma kozi ya elimu ya madereva walevi, tathmini ya matatizo ya uraibu wa vileo na dawa za kulevya, au ukakamilisha matibabu nje ya jimbo la Iowa, Idara ya Elimu ya Iowa itashughulikia nyaraka zako za kukamilika na kuijulisha Idara ya Usafirishaji ya Iowa (Iowa DOT) kwa njia ya kielektroniki kwamba umekamilisha masharti hayo. Ikiwa ulisoma kozi ya elimu ya madereva walevi au ulifanya tathmini/matibabu ya uraibu ndani ya Iowa, taasisi ya Iowa uliyoikamilishia jukumu hili ndiyo yenye wajibu wa kuijulisha Idara ya Usafirishaji ya Iowa kwa njia ya kielektroniki. Taasisi ya Iowa inaweza kushikilia taarifa za kukamilika hadi ulipe ada yoyote inayodaiwa kwa huduma walizokupa.

Malipo/Ada

Je, kuna ada ya kutuma nyaraka?

Ikiwa ulimaliza kozi ya elimu ya madereva walevi nje ya Iowa, kuna ada ya usindikaji ya \$37.50. Hii ni ada ya mara moja na inaweza kulipwa wakati wowote. Kuna ada ya urahisi ya \$1.00 kwa malipo ya mtandaoni. Hakuna ada ya kushughulikia nyaraka za tathmini/matibabu ya matatizo ya uraibu wa vileo na dawa za kulevya.

Ninawezaje kulipa ada yangu ya usindikaji wa nyaraka ya \$37.50?

Unaweza kulipa mtandaoni kwa kutumia kadi ya deni au kadi ya mkopo (VISA, Master Card au Discover) kupitia stateofiowa.seamlessdocs.com/f/owiadmin au kutuma cashier's check au money order iliyoandikwa kwa jina la Idara ya Elimu ya Iowa (Iowa Department of Education) kwa anwani iliyo hapa chini. Hatukubali hundi za kawaida za kibinafsi. Tafadhali kumbuka kuwa kuna ada ya urahisi ya \$1.00 kwa malipo ya mtandaoni.

Iowa Department of Education
Drinking Driver Education Program
400 E 14th St
Des Moines, IA 50319

Ninadaiwa ada ya kiraia kwa Idara ya Usafirishaji ya Iowa (IDOT). Je, naweza kulipa hii mtandaoni?

Wasiliana na IDOT ili kujua kama unastahiki kulipa ada yako ya faini mtandaoni kwa kupiga simu 800-532-1121 au kwa barua pepe ods@dot.iowa.gov.

Taarifa za Mawasiliano

Ninawezaje kuwasiliana na Programu ya Elimu ya Madereva Walevi ya Idara ya Elimu ya Iowa?

Unaweza kuwasiliana nasi kwa kutumia Fomu ya Msaada wa OWI/DUI/DWI au tembelea kntn.ly/a4065aa4.

Kwa simu 515-281-5251 kwa barua pepe: owiiowa@iowa.gov

Saa za ofisi: Jumatatu - Ijumaa kuanzia saa 1:30 asubuhi hadi saa 10:30 jioni (CST)

Ninawezaje kuwasiliana na Idara ya Usafirishaji ya Iowa (Iowa DOT)?

Kwa simu: 515-244-8725 au kwa barua pepe: ods@dot.iowa.gov.

Department of Education